

Sygn. akt VI Ka 134/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2020 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Andrzej Tekieli

Protokolant Katarzyna Rubel

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2020 r.

sprawy **A. C.** ur. (...) w K.

s. E., K. z domu K.

oskarżonego z art. 216 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela prywatnego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze

z dnia 10 stycznia 2020 r. sygn. akt II K 102/19

uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego A. C. i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Kamiennej Górze do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 134/20	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			

Wyrok Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze z 10 stycznia 2020 r., sygn. akt II K 102/19	
1.2. Podmiot wnoszący apelację	
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# oskarżyciel posiłkowy	
# oskarżyciel prywatny	
# obrońca oskarżonego	
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# inny	
1.3. Granice zaskarżenia	
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia	

# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie		

	odpowiada prawu			
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia			
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia			
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka			
#	art. 439 k.p.k.			
#	brak zarzutów			
1.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy					
2.1. Ustalenie faktów					
2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
		-----	-----	-----	-----
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
	-----	-----	-----	-----	
2.2. Ocena dowodów					
2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów					
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu			

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięzłe o powodach nieuwzględnienia dowodu	
-----	-----	-----	-----
STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
	1. obrazy przepisów postępowania mających wpływ na treść orzeczenia tj. art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, z pominięciem zasad	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego oceny dowodów skutkujących błędnym przyjęciem, że oskarżony swoim zachowaniem nie wypełnił znamion czynu zabronionego z art. 216 § 1 k.k. albowiem wyjaśnienia oskarżonego wprost wskazują na to, iż kierował, on w dniu 29 marca 2019 r. pod adresem B. N. wyzwiska, w tym nie wykluczył on, iż mógł użyć słów obraźliwych (choć nie taką ilość jak w akcie oskarżenia), czy też, iż powinien się leczyć, nadto świadek G. S. (1) potwierdził fakt, iż tego dnia to oskarżony, bez przyczyny zatrzymał się widząc B. N., i od razu zaczął go wyzywać obraźliwymi słowami, co miało istotny wpływ na treść orzeczenia,

	<p>albowiem dokonując błędnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, Sąd niesłusznie uniewinnił oskarżonego.</p>		
<p>2. obraży przepisów postępowania mających wpływ na treść orzeczenia tj. art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodu z zeznań świadka G. S. (1), w zakresie w jakim Sąd I instancji uznał, iż zeznania te są wiarygodne, albowiem świadek miał opisać zdarzenie używając dosłownie słów, jakie zostały użyte przez oskarżyciela w zawiadomieniu o przestępstwie, podczas gdy świadek w zakresie słów kierowanych przez oskarżonego do B. N. zeznał jedynie, iż oskarżony miał zwrócić się</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>		

<p>słowami: „... No uderz mnie, kurwa uderz mnie...”, co stoi w sprzeczności z treścią zawiadomienia, o którym wskazał Sąd (k. 1), co tym samym nie mogło skutkować przyjęciem przez Sąd Rejonowy za niewiarygodne zeznania tego świadka.</p>		
<p>3. błąd w ustaleniach faktycznych, poprzez przyjęcie, iż oskarżony nie znieważył B. N. w dniu 29 marca 2019 r., znaczy, nie kierował wobec niego wyrażen mogących stanowić zniewagę w rozumieniu art. 216 § 1 k.k., podczas gdy faktom tym przeczą nie tylko zeznania B. N., ale również i wyjaśnienia oskarżonego, który nie zaprzeczył, iż kierował wobec oskarżyciela prywatnego obraźliwe słowa,</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

<p>czy też, że powinien się leczyć, co miało wpływ na treść orzeczenia, albowiem całkowicie odmienne ustalenia stanu faktycznego od rzeczywistego doprowadziły do niesłusznego uniewinnienia oskarżonego.</p>		
<p>4. błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę rozstrzygnięcia polegający na uznaniu, iż „osobą podsycającą konflikt” pomiędzy oskarżonym a oskarżycielem jest B. N., podczas gdy z materiału dowodowego wynika, że to zachowanie oskarżonego względem oskarżyciela stanowi przejaw jego nękania poprzez ciągłe wyrządzanie szkody oskarżycielowi, który broniąc się przed działaniami oskarżonego,</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

<p>korzysta z przysługujących mu uprawnień w ramach przepisów prawa, nie próbując „wymierzać sprawiedliwość” poprzez zachowania, jak w akcie oskarżenia przeciwko oskarżonemu.</p>		
<p>5. naruszenie treści art. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k. w zw. z art. 424 k.p.k. poprzez brak możliwości dokonania kontroli instancyjnej zapadłego orzeczenia w pkt 3 z uwagi na brak wskazania w jakiej wysokości Sąd obciążył B. N. kosztami postępowania.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>6. naruszenie treści art. 628 pkt 1 k.p.k. poprzez zasądzenie od B. N. kosztów procesu poniesionych przez oskarżonego, w sytuacji, gdy oskarżony, ani jego obrońca</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

takiego wniosku nie składali.	
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny	
<p>Ad. 1 - Ad. 4</p> <p>Trafny był zarzut obrazy przepisu prawa procesowego – art. 7 k.p.k. oraz błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku.</p> <p>Bezsporny w realiach niniejszej sprawy konflikt między oskarżonym A. C. i B. N. wymagał od sądu szczególnie wnikliwej i wszechstronnej oceny dowodów zgromadzonych w niniejszej sprawie. Sąd Rejonowy nie sprostął jednak temu zadaniu, pomijając istotne dla takiej oceny elementy, a przy tym w niektórych aspektach, zaprezentował</p>	

własny punkt
widzenia, który
nie ma
wystarczającego
oparcia w
zgromadzonych
dowodach,
zajmując przy
tym w
pisemnych
motywach
kategoryczne
stanowisko co do
poszczególnych
kwestii.
Zasadniczym
powodem, dla
którego Sąd I
instancji uznał
za
niewiarygodne
zeznania
świadców B.
N. i G. S.
(1) w zakresie
znieważenia
oskarżyciela
prywatnego
przez
oskarżonego jest
wieloletni
konflikt między
stronami na
tle sąsiedztwa
i użytkowania
gruntów
rolnych. Sąd
Rejonowy
doszedł do
przekonania, że
to oskarżyciel
dąży do
wyrządzenia
dolegliwości
oskarżonemu,
domagając się
jego ukarania,
a oskarżenie
– w sprawie
niniejszej – o

zniewagi jest jednym z przejawów takiego konfliktowego zachowania się B. N.. Ustalenie to słusznie zakwestionował pełnomocnik oskarżyciela prywatnego w apelacji. Z zeznań B. N. wynika, że w okolicznościach opisanych w akcie oskarżenia, oskarżony A. C. wyszedł z samochodu i zaczął wyrażać do niego pretensje o to, że oskarżyciel donosi na niego. Dalej oskarżony zaczął wyzywać go słowami takimi jak opisano w protokole przyjęcia ustnej skargi o przestępstwie ściganym z oskarżenia prywatnego (k. 1). Następnie oskarżony i oskarżyciel zaczęli się słownie przekomarzać, ale B. N. nie odpowiedział wulgarnymi wyrażeniami na jego wyzwiska.

Wtedy oskarżony podszedł do niego i wyglądało to tak, jakby chciał go uderzyć (k. 21). Sąd Okręgowy stwierdza, że zeznania oskarżyciela znajdują potwierdzenie w relacji świadka G. S. (1). Z zeznań G. S. jednoznacznie wynika, że oskarżony zatrzymał swój samochód, wysiadł z niego i zaczął wyzywać oskarżyciela. W pewnym momencie oskarżony podniósł rękę, jakby chciał uderzyć B. N., jednak się wstrzymał i tego nie zrobił. W reakcji na to zachowanie oskarżyciel zwrócił się do oskarżonego słowami „No uderz mnie, kurwa uderz mnie” (k. 31). W ocenie Sądu Okręgowego zeznania świadka G. S. potwierdzają to, że A. C. w okolicznościach opisanych w

akcie oskarżenia
wyzywał B. N..
Co istotniejsze,
oskarżony w
swoich
wyjaśnieniach
nie zaprzeczał,
że kierował
wobec
oskarżyciela
obraźliwe słowa,
czy też, że
powinien się
leczyć (k. 20 –
odwrot). Brak
jest
jakichkolwiek
podstaw dla
stwierdzenia, że
zeznania
świadka G. S. są
niewiarygodne z
tych powodów,
że świadek jest
byłym
pracownikiem
oskarżonego a
nadto, miał on
w niniejszej
sprawie opisać
zdarzenie
używając
dokładnie takich
słów, jakie
zostały użyte
przez
oskarżyciela w
zawiadomieniu o
przestępstwie.
Analizując treść
zawiadomienia
oraz treść zeznań
ww. świadka, nie
sposób doszukać
się takich
okoliczności.
Również to,
że świadek G.
S. jest byłym
pracownikiem

oskarżonego, nie oznacza, że pozostaje z nim w konflikcie i przez to wspiera oskarżenie B. N.. Ustalenie to nie znajduje oparcia w zgromadzonych dowodach. Rację ma skarżący, że sam fakt, iż strony są skonfliktowane, czy też B. N. kierował przeciwko oskarżonemu zawiadomienia czy pisma do różnych instytucji nie stanowi o bezprawności działania oskarżyciela. Nie można stracić z pola widzenia, że świadek G. S. potwierdził fakt wskazywany przez oskarżyciela, że to oskarżony widząc B. N., zatrzymał się i zaczął go wyzywać obraźliwymi słowami. W świetle tych okoliczności traci rację bytu argumentacja Sądu Rejonowego o prowokacyjnym

zachowaniu
oskarżyciela.

Zważywszy na treść zeznań złożonych przez G. S. (1) i B. N. i potrzebę ich dokładnej oceny zgodnie z regułami określonymi w art. 7 k.p.k., której to oceny Sąd I instancji nie dokonał, nieuprawnione było stanowisko tego Sądu, że nie można ustalić, iż oskarżony A. C. nie znieważył oskarżyciela w okolicznościach opisanych w prywatnym akcie oskarżenia. Skarżący słusznie zatem podniósł, iż oceny i wnioski wyprowadzone przez Sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego, nie odpowiadają prawidłowości logicznego rozumowania, a ocena dowodów została dokonana w sposób powierzchowny i dowolny. W konsekwencji

ocenę dowodów przeprowadzoną przez Sąd Rejonowy należy uznać za dowolną i przez to sprzeczną z treścią art. 7 k.p.k.

Biorąc powyższe pod uwagę, uznać należało, że materiał dowodowy w postaci zeznań oskarżyciela B. N., dla których poparcia znajdują zeznania G. S. (1) dawał pełne podstawy do przypisania oskarżonemu zarzucanego mu czynu. Zeznania oskarżyciela należy ocenić jako wiarygodne. Okoliczności podane w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa B. N. potwierdził na rozprawie głównej. Także zeznania G. S. (1) należy ocenić jako wiarygodne. Potwierdzają one kolejność zdarzeń opisywanych przez oskarżyciela, w szczególności to,

że A. C. wysiadł z samochodu i zaczął wyzywać B. N.. Zeznania pozostałych przesłuchanych w sprawie świadków – B. R., H. B. oraz W. C. nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia. Świadkowie ci opisali konflikt między stronami, jednak nie byli bezpośrednimi obserwatorami inkryminowanego zdarzenia. Wyjaśnienia oskarżonego w zakresie w jakim nie przyznawał się do znieważenia oskarżyciela prywatnego należy ocenić jako niewiarygodne. Ich treść nie koresponduje z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Jak już wyżej nadmieniono oskarżony nie zaprzeczał, że kierował w stronę oskarżyciela wyzwiska, a jedynie wskazywał, że nie w takiej

ilości jak w akcie oskarżenia.

Sąd Okręgowy stwierdza, że określenia skierowane przez oskarżonego pod adresem oskarżyciela, a opisane w prywatnym akcie oskarżenia – są jednoznaczne, mają wydźwięk negatywny i stanowią zniewagę. Zachowanie to wypełniało znamiona występku z art. 216 § 1 k.k. Umyślne działanie oskarżonego jest w tym wypadku oczywiste. W tym stanie rzeczy obowiązująca reguła na peius (art. 454 § 1 k.p.k.) warunkowała potrzebę uchylecia zaskarżonego i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Ad. 5 – 6

Z uwagi na uchylene zaskarżonego

<p>wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, merytoryczne odniesienie się do zarzutu podniesionego w apelacji pełnomocnika oskarżyciela prywatnego w zakresie kosztów postępowania jest bezprzedmiotowe (art. 436 k.p.k.).</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>1. O uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Ad. 1 Wniosek apelacji pełnomocnika oskarżyciela prywatnego o uchylenie i</p>		

<p>przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania zasługiwał na uwzględnienie albowiem zachodziły okoliczności z art. 454 § 1 k.p.k. tj. Sąd odwoławczy uznał, że istnieją okoliczności uzasadniające skazanie oskarżonego.</p>	
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>1.</p>	<p>-----</p>
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>-----</p>	<p>-----</p>
<p>5. ZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	

1.	Przedmiot utrzymania w mocy		

Zwięźle o powodach utrzymania w mocy			

5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji			
1.	Przedmiot i zakres zmiany		

Zwięźle o powodach zmiany			

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
1.1.	-----	# art. 439 k.p.k.	-----

Zwiężle o powodach uchylenia			

2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia			

3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			

4.1.	Uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu	# art. 454 § 1 k.p.k.	

Zwięźle o powodach uchylecia	
<p>Zgodnie z art. 437 § 2 k.p.k. (zdanie drugie) uchylene wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania jest mozliwe jedynie, gdy konieczne jest przeprowadzenie na nowo przewodu w calosci lub w wypadku, o ktorym mowa w art. 439 § 1 k.p.k. lub art. 454 k.p.k. W niniejszej sprawie material dowodowy zostal zebrany w komplecie, zadna ze stron nie wnioskowala o jego uzupehlenie. Poddano go nastepnie ocenie, w calosci w toku postepowania odwolawczego. Nie istniala zatem potrzeba przeprowadzania przewodu sadowego na nowo. Nie wystapila tez zadna z sytuacji,</p>	

wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k.

Art. 454 § 1 k.p.k. wyklucza skazanie przez sąd odwoławczy oskarżonego, którego w pierwszej instancji uniewinniono (z takim rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego mamy do czynienia w niniejszej sprawie). Ze względu zatem na przedstawiony wyżej wynik przeprowadzonej przez Sąd Okręgowy analizy i oceny materiału dowodowego, wyrażający się w potrzebie skazania oskarżonego za zarzucany mu czyn, rozstrzygnięcie zapadłe w pierwszej instancji nie mogło się ostać. W tej sytuacji nie ma możliwości wydania rozstrzygnięcia innego niż kasatoryjne (art. 437 § 2 k.p.k.).

5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
Przy ponownym rozpoznaniu Sąd Rejonowy szeroko skorzysta z uprawnień jakie daje przepis art. 442 § 2 k.p.k.		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
	-----	-----
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
	-----	-----
	7. PODPIS	
1.3. Granice zaskarżenia		

Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik oskarżyciela prywatnego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Sprawstwo i wina oskarżonego		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza		

	przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego,		

	nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka				
#	art. 439 k.p.k.				
#	brak zarzutów				
1.4. Wnioski					
#	uchylenie	#	zmiana		